

Sygn. akt VIII U 2644/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Pierzycka-Pająk
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2014 r. w Gliwicach

sprawy G. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania G. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 17 października 2013 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od

1 września 2013 roku.

(-) SSO Maria Pierzycka-Pająk

Sygn. akt. VIII U 2644/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 października 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu G. K. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A, a jedynie 10 lat, 10 miesięcy i 29 dni takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, że zgodnie z przedłożonymi przez niego świadectwami i zaświadczeniami oraz zeznaniami świadków, o przesłuchanie których wnosił, wykonywał pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury. Ostatecznie w toku procesu domagał się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresów jego zatrudnienia od 5 maja 1978r. do 2 czerwca 1980r. w (...) Zakład Nr (...) w D., na stanowisku ślusarza remontowego maszyn i urządzeń hutniczych i od 13 czerwca 1980r. do 30 kwietnia 1982r. w

(...) Izolacja w G., na stanowisku ślusarza i ślusarza-spawacza oraz od 11 października 1982r. do 31 sierpnia 1984r. w (...)
(...) Zakład Nr (...) w G., na stanowisku monterów urządzeń i konstrukcji stalowych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a dodatkowo szczegółowo wymienił okresy zaliczone odwołującemu do okresów pracy w warunkach szczególnych. Nadto ZUS wymienił również wszystkie okresy nie zaliczone odwołującemu do okresów pracy w warunkach szczególnych, w tym również wskazane przez niego okresy zatrudnienia w (...) Izolacja w G. i (...) Zakład Nr (...) w D. oraz (...) Zakład Nr (...) w G., z powodu nie przedłożenia przez ubezpieczonego za te okresy świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony G. K., urodzony (...) w dniu 4 września 2013r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył 3 czerwca 2013r.

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, z tym, że w ocenie ZUS udowodnił jedynie 10 lat, 10 miesięcy i 29 dni okresów pracy w szczególnych warunkach.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS w dniu 17 października 2013r. wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych między innymi pracy w okresie od 5 maja 1978r. do 2 czerwca 1980r. na stanowisku ślusarza remontowego maszyn i urządzeń hutniczych w (...) Zakład Nr (...) w D. i od 13 czerwca 1980r. do 30 kwietnia 1982r. na stanowisku ślusarza i ślusarza-spawacza w (...) Izolacja w G. oraz od 11 października 1982r. do 31 sierpnia 1984r. na stanowisku monterów urządzeń i konstrukcji stalowych w (...) Zakład Nr (...) w G., z uwagi na brak za te okresy świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W postępowaniu przed Sądem ubezpieczony po ostatecznym sprecyzowaniu domagał się uznania za pracę w warunkach szczególnych okresów jego zatrudnienia u wskazanych wyżej pracodawców.

W toku procesu Sąd ustalił, iż w pierwszym i trzecim spornym okresie ubezpieczony był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w D. i Zakład Nr (...) w G., które wykonywały wyłącznie remonty pieców martenowskich, wielkich pieców i pieców wglębnych oraz stalowni i walcowni, a także spiekalni rud, na rzecz hut, na terenie całej południowej Polski.

Odwołujący przez cały czas w obu okresach zatrudnienia w (...), tj. zarówno w zakładzie nr 4 jak i Zakładzie nr (...) wykonywał takie same czynności. W szczególności pracował na w dziale utrzymania ruchu urządzeń hutniczych. Do jego obowiązków należała bieżąca konserwacja i remonty oraz naprawy urządzeń hutniczych na halach, gdzie znajdowały się działające piece hutnicze i stalownicze, a także samego osprzętu pomocniczego zamontowanego na tych piecach, przy naprawach i konserwacji suwnic pracujących na halach stalowni walcowni i pieców hutniczych, napędów i przekładni linii walcowni i stalowni. Prace te wykonywał na wydziałach będących w ruchu. Nie wykonywał pracy na innych wydziałach, ani w warsztatach, gdzie pracowali pracownicy hut i stalowni, nie zaś firm zewnętrznych. Pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Czynnikami szkodliwymi w jego miejscu pracy były głównie hałas, zapylenie i wysoka temperatura, bowiem w trakcie wykonywania przez niego prac remontowych pracowały piece hutnicze i martenowskie na halach gdzie wykonywane były przez niego prace.

Pracownicy brygad remontowych byli uprawnieni do dodatkowego urlopu zdrowotnego w wymiarze 12 dni w ciągu roku i dodatkowo wydawano im mleko i posiłki regeneracyjne.

Razem z odwołującym w tym okresie pracowali na tym samym stanowisku świadcowie S. J. – ślusarz remontowy w (...) Zakład Nr (...) w G., Z. Z. – murarz (...) – mechanik utrzymania ruchu w (...) Zakład Nr (...) w D..

W drugim ze spornych okresów ubezpieczony był zatrudniony w (...) Izolacja w G., które jako jeden z trzech zakładów w skali całego kraju, zajmowało się produkcją wełny mineralnej i waty szklanej na potrzeby budownictwa. Ubezpieczony w tym czasie pracował w nowym zakładzie z nowymi liniami produkcyjnymi. Był to zakład prototypowy z nowoskonstruowanym doświadczalnym sprzętem, który w trakcie działania tego zakładu był dopracowywany i wymagał nieustannej bieżącej obsługi, jak regulacje smarowanie i wymiany zużywających się elementów ruchomych. Wiązało się to z koniecznością dokonywania ciągłych napraw, konserwacji i regulacji. Z tego też względu powołano brygady remontowe składające się z 1 – 2 elektryków, bądź elektromonterów i 1 – 2 ślusarzy – mechaników. Pracowali oni w systemie czterobrygadowym, łącznie z sobotami i niedzielami.

Odwołujący przez cały czas trwania drugiego ze spornych okresów pracy, był członkiem takiej brygady remontowej. Pracował stale na hali produkcyjnej, na której umieszczone były równoległe linie produkcyjne. Do brygady utrzymania ruchu należał również warsztat, jednak w rzeczywistości było to małe pomieszczenie, w którym przechowywano wyłącznie narzędzia i niezbędne części zamienne, zaś cała praca brygad utrzymania ruchu, odbywała się bezpośrednio przy naprawach i remontach urządzeń produkcyjnych. Brygada remontowa odwołującego wykonywała stale czynności służbowe obok stanowisk pracy pracowników produkcji, zajmujących się wytwarzaniem włókien mineralnych i ich łączeniem i formowaniem w gotową wełnę mineralną.

W szczególności Sąd ustalił w toku procesu, że odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w trakcie trwania tego spornego okresu zajmował się wymianą napędów, taśmociągów, silników i przekładni w ciągu technologicznym, będącym w ruchu na całej długości linii produkcyjnej, bądź remontem jednej wyłączonej linii produkcyjnej, obok działającej drugiej linii produkcyjnej. Jako że były to urządzenia prototypowe stworzone na potrzeby tego zakładu były jeszcze niedopracowane i konieczna była ich ciągła regulacja, naprawa i konserwacja. Dodatkowo produkcja z tego zakładu zaspokajała dużą część zapotrzebowania krajowego, zatem nie można było dopuszczać do przestoju w produkcji, więc wszelkie naprawy były wykonywane w trybie pilnym, tj. na miejscu ich powstania. Oznaczało to, że poszczególne zepsute urządzenia (napędy, przekładnie, rolki) wymontowywano i od razu zastępowano sprawnymi. Z kolei naprawą uszkodzonych urządzeń zajmowali się pracownicy oddzielnych brygad warsztatowych. Odwołujący nigdy w spornym okresie nie był pracownikiem takiego warsztatu.

Następnie pracodawca ubezpieczonego uległ likwidacji i nie wystawił zatrudnionym pracownikom świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Do szkodliwych czynników na tym stanowisku należało działające działanie wysokiej temperatury, praca w zapyleniu i narażeniu na ponadnormatywny hałas. Pracownicy (...) Izolacja w G., w tym również ubezpieczony, w spornym okresie otrzymywali dodatek z tytułu wykonywania pracy w warunkach szkodliwych, jak również posiłki regeneracyjne i mleko.

Razem z ubezpieczonym w spornym okresie pracował R. B. – ślusarz utrzymania ruchu.

Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, dokumentacji akt osobowych ubezpieczonego za okres jego zatrudnienia w (...) Izolacja w G. oraz w (...) (koperty k.21, 25 i 26 a.s.), zeznań świadków: R. B. (nagranie z rozprawy z dnia 18 czerwca 2014r. minuty 26.18 i n.), S. J. (nagranie z rozprawy z dnia 18 czerwca 2014r. minuty 48.32 i n.), Z. Z. (nagranie z rozprawy z dnia 6 sierpnia 2014r. minuty 5.03 i n.) i S. K. (nagranie z rozprawy z dnia 19 września 2014r. minuty 3.12 i n.) oraz wyjaśnień odwołującego słuchanego w charakterze strony (nagranie z rozprawy z dnia 19 września 2014r. minuty 18.19 i n.) a także odpisów świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych przez świadków S. K. (k.11 a.s.) i R. B. (k.65 a.s.).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i samego ubezpieczonego, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Ponadto świadkowie byli współpracownikami odwołującego, pracującymi w takim samym charakterze, zatem mieli oni bezpośrednie informacje w zakresie charakteru i wymiaru świadczonej przez ubezpieczonego pracy w spornych okresach. Dodatkowo świadek R. B. i S. K. z tytułu świadczenia pracy w takim samym charakterze jak ubezpieczony w spornych okresach, uzyskali prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, G. K. zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie jest członkiem OFE. Kwestie te nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy zaliczył mu jedynie 10 lat, 10 miesięcy i 29 dni takiej pracy.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że ubezpieczony posiada wymagany 15 letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony w (...) Izolacja w G., na stanowisku ślusarza i ślusarza-spawacza, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach od 13 czerwca 1980r. do 30 kwietnia 1982r. tj. prace konserwacyjno – naprawcze na wydziałach będących w ruchu, na których trwała produkcja włókien mineralnych. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało również, że ubezpieczony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w D. i Zakład Nr (...) w G., na stanowisku ślusarza remontowego maszyn i urządzeń hutniczych i monteru urządzeń i konstrukcji stalowych, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach od 5 maja 1978r. do 2 czerwca 1980r. i od 11 października 1982r. do 31 sierpnia 1984r. tj. prace konserwacyjno – naprawcze na wydziałach będących w ruchu, na których trwała produkcja hutnicza i stalownicza.

Praca ta wymieniona została w wykazie A, dział XIV, poz. 25, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), gdzie do takich prac zaliczona została bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Nie można w ocenie Sądu pominąć również i tego, że w wykazie A stanowiącym załącznik do wyżej powołanego rozporządzenia Rady Ministrów do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym zaliczono w dziale III pod poz. od 1 do 14 prace przy spiekaniu rud i obsłudze wielkich pieców oraz w stalowniach i walcowniach, zaś w dziale V, pod poz. 13 prace przy produkcji wyrobów z włókien mineralnych z zastosowaniem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne.

Zatem na wszystkich stanowiskach, obok których stale pracował ubezpieczony, pracownicy wykonywali prace wymienione wykazie A.

Bez znaczenia pozostaje, odnośnie spornych okresów iż pracodawcy nie wydali mu świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został w stosunku do spornego okresu wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe rozważania, należało uznać, że G. K. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. 15 letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że G. K. z momentem złożenia wniosku spełnia łącznie wszystkie warunki niezbędne do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikające z treści art. 184, ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), a tym samym jego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Wobec powyższego, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od 1 września 2013r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

SSO Maria Pierzycka – Pająk